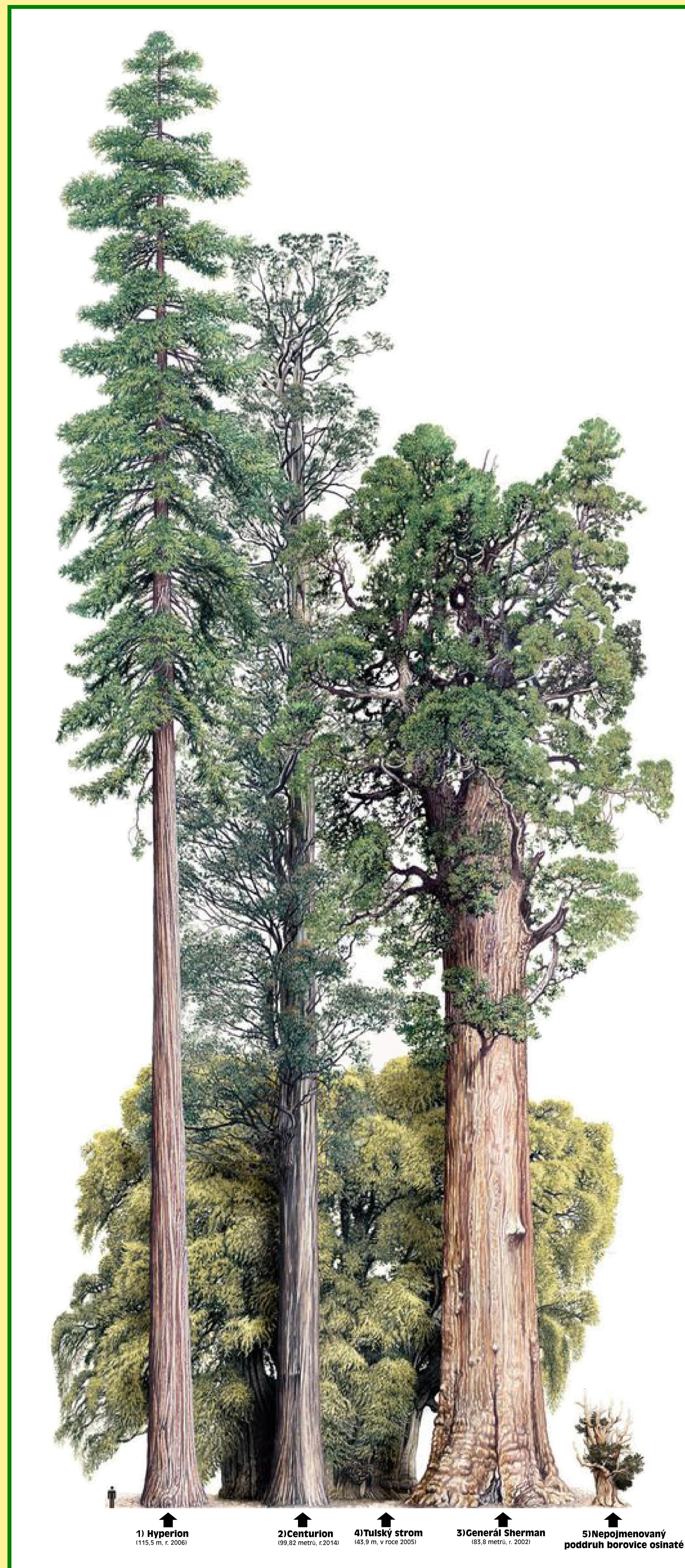
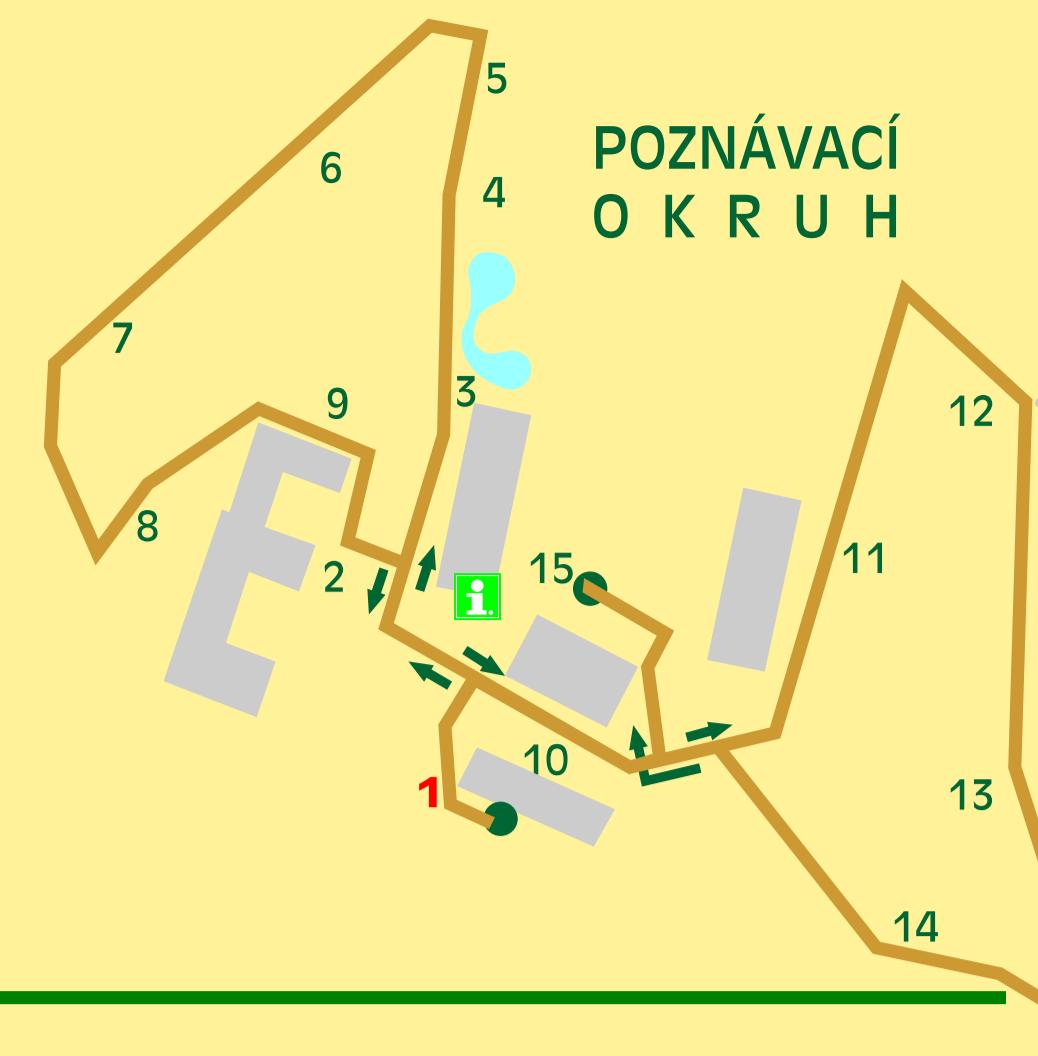

RARITY VE SVĚTĚ STROMŮ

1) HYPERION - sekvoje vždyzelená (*Sequoia sempervirens*)

NEJVYŠÍ NA SVĚTĚ

Hyperion – nejvyšší strom světa je stálezelený jehličnatý strom s úzce kuželovitou korunou, dosahující výšky 115,5 m a průměru až 8,9 m (naměřili přirodovědci Chris Atkins a Michael Taylor Hyperion v roce 2006). Roste v odlehlé části Redwoodského národního parku v Kalifornii. Jedná se o sekvoji vždyzelenou (*Sequoia sempervirens*), která je jediným druhem rodu sekvoje (*Sequoia*) z čeledě cypřišovitých (Cupressaceae dříve Taxodiaceae). Tento druh zahrnuje nejvyšší živé stromy na Zemi. Výška některých stromů poražených v 19. století byla odhadnuta na 144 m.

2) CENTURION - blahovičník královský (*Eucalyptus regnans*)

DRUHY NEJVYŠÍ NA SVĚTĚ (NEJVYŠÍ KVETOUcí ROSTLINA)

Centurion – druhý nejvyšší strom světa a zároveň nejvyšší kvetoucí rostlina je blahovičník královský (*Eucalyptus regnans*). Jde o stálezelený listnatý strom, kvetoucí na podzim s hladkou šedou a hnědou borkou. Získal pojmenování Centurion (centurioni římskí důstojníci), latinský kořen slova centum – sto se přibližuje jeho výše 99,82 metrů, naměřené v roce 2014. Průměr Centurionu je 4,05 metru, jeho obvod přesahuje 12 metrů a jeho objem se odhaduje na 268 metrů krychlových. Strom se nachází v jižní Austrálii a přežil šťastnou náhodou těžbu i lesní požáry. V blízkosti Centurionu rostou dva další obří stromy: 86,5 metru vysoký blahovičník královský pojmenovaný Triarius a dále Prefect, který má impozantní obvod 19 m.

3) GENERÁL SHERMAN - sekvojovec obrovský (*Sequoiadendron giganteum*)

NEJOBLEMNĚJŠÍ (NEJMOSHUTNĚJŠÍ)

Generál Sherman – patří mezi největší a především nejobjemnější stromy světa. Tento sekvojovec obrovský (*Sequoiadendron giganteum*) má výšku 83,8 metrů. V roce 2002 byl naměřen průměr jeho kmene 7,7 metrů a má odhadovaný objem kmene asi 1,487 m³, čímž se stal nejobjemnějším stromem na světě. Roste v obřím lese (Giant Forestu) v Národním parku Sequoia v USA, východně od města Visalia v Kalifornii. Odhaduje se, že strom je starý asi 2300 až 2700 let. V roce 1879 byl pojmenován přirodovědcem Jamesem Wolvertem po generálu americké občanské války Williamu Tecumsehu Shermanovi.

4) TULSKÝ STROM - tisovec Montezumův (*Taxodium mucronatum*)

NEJVĚTŠÍ OBVOD KMEÑE NA SVĚTĚ

Tulský strom – má obvod 36,2 metrů a výšku 35,4 m, s korunou 43,9 m (Robert Van Pelt, 2005). Obvyklá metoda výpočtu průměru, dělení obvodu pomocí π , naznačuje, že Tulský strom má průměr okolo 1162 cm. (Pro znázornění obvodu kmene v místě měření je přiložen obrázek.) Jedná se o tisovec Montezumův (*Taxodium mucronatum*), jehličnan z čeledě cypřišovitých (Cupressaceae dříve Taxodiaceae), mohutný stálezelený či poloopadavý strom. Roste na pozemcích kostela v centru mexického města Santa María del Tule ve státě Oaxaca. Místní legenda vypráví, že jej před více než 1 400 lety vysadil Pecocha, kněz Ehecatl, aztécký bůh větru. Posvátné místo bylo později převzaté římskokatolickou církvi. Starý Tulského stromu se odhaduje na 2000 až 4000 let. Původně stál zřejmě v zaplavované oblasti, která je dnes již suchá, a proto strom jeví kvůli nedostatku vody a silnému znečištění ovzduší v okolí známky špatného zdraví a zřejmě pomalu umírá.

5) NEPOJMENOVANÝ PODDRUH BOROVICE OSINATÉ

– borovice dlouhověká (*Pinus longaeva*)

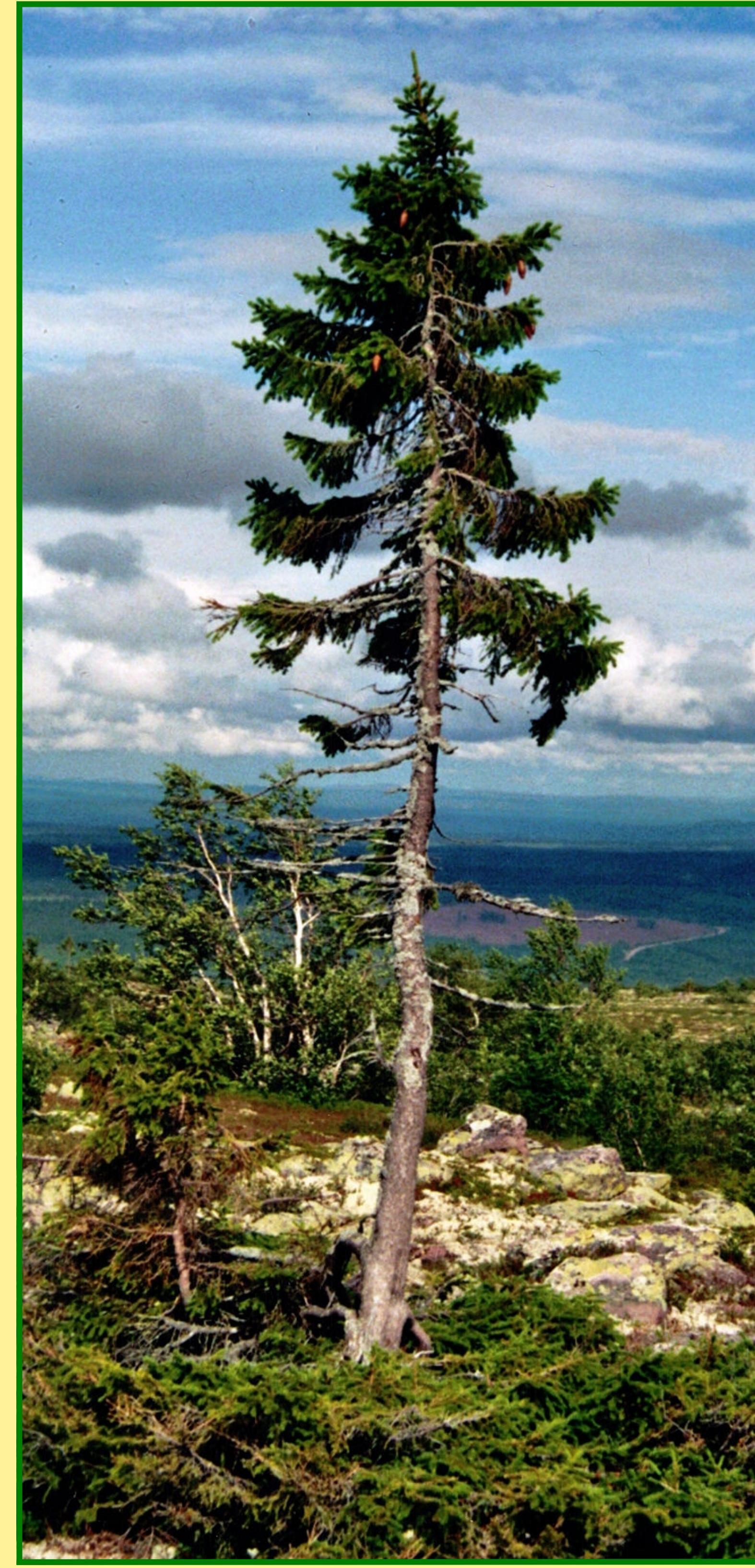
NEJSTARŠÍ ŽIJÍCÍ NA SVĚTĚ

Borovice dlouhověká (*Pinus longaeva*) bez dalšího pojmenování a ID – má v databázi starých stromů od roku 2012 uvedený věk 5062 let. Jedná se o tzv. nepojmenovaný druh borovice osinaté. Z tohoto stromu byl speciální technikou vyřázen kus dřeva již v 50. letech 20. století Edmundem Schulmanem, který zemřel v roce 1958 a nestihl ověřit stáří stromu. Ověřil jej Tom Harlan z Laboratoře pro výzkum letokruhů díky původnímu kusu dřeva a zjistil, že se jedná o nejstarší ověřený strom na světě a je stále naživu. Roste v Bílých Horách v Kalifornii (USA), které mají převýšení až 3 505 metrů a výška jejich vrcholu činí 4 344 metrů. Nachází se na východ od San Jose a jsou částí Národního lesa Inyo, vedle Národního parku Yosemite.

KLONOVÉ STROMY (NEJSTARŠÍ ŽIJÍCÍ ORGANISMY NA SVĚTĚ)

OLD TJIKKO (Starý Tjikko) - *Picea abies* (smrk ztepilý)

Tento strom objevil v roce 2004 profesor Leif Kullman na úbočí hory Fulufjället ve švédském kraji Dalarna a pojmenoval ho podle svého psa. Radiokarbonovou metodou bylo stanoveno stáří celého genetu stromu na 9550 let. Genetem se rozumí podhoubí hub tvořené masou s homogenními genetickými vlastnostmi, tvořeného rozsáhlým kořenovým systémem, který se neustále obnovuje vegetativní cestou. Strom je vysoký necelých 5 metrů a jeho kmen je starý pouze několik set let, protože ke vrástu kmene došlo až vlivem oteplení ve dvacátém století. Do té doby se strom vyvýjal v chladném a větrném klimatu v zakrnělé, zakrslé, deformované vegetaci tzv. krumholzové formaci (známá též jako tuckamore formace). Starý Tjikko je uznáván jako nejstarší žijící *Picea abies* (smrk ztepilý) a třetí nejstarší známý klonový strom.

PANDO

(klonální kolonie *Populus tremuloides* – topol osikovitý)

Klon, který je nyní znám jako Pando, byl objeven v roce 1968 výzkumníkem Burtonem V. Barnesem. Po mnoha výzkumech byl označen za nejstarší žijící organismus na světě a jeho stáří je odhadováno na 80 tisíc až 1 milion let. Zároveň se jedná o nejtěžší žijící organismus na světě. Rozsáhlá kolonie výmladku topolů osikovitého (*Populus tremuloides*) má pravděpodobně společný (geneticky totožný) kořenový systém. Rostlina zaujímá 43 hektarů a odhaduje se, že váží dohromady 6 000 000 kilogramů. Roste v USA ve státě Utah v Národním lese Fishlake. V současné době, dochází k záchrannému výzkumu uchování klonu Pando, neboť dochází k úhynu, jehož příčiny se zjišťují. Předpokládá se, že Pando, se po většinu svého života vyvýjal v ideálních podmínkách, které se nyní změnily. K nepříznivým vlivům pro jeho život patří pravděpodobně kombinace faktorů, kterými jsou potlačení požárů a změna klimatu (sucho).

Při výrobě této informační tabule bylo čerpáno ze zdrojů:

<https://fr.wikipedia.googleusercontent.com>
<http://www.epochtimes.cz/2014030521936/Nejstarší-stromy-na-svete.html>
[https://en.wikipedia.org/wiki/Hyperion_\(tree\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Hyperion_(tree))
https://en.wikipedia.org/wiki/Eucalyptus_regnans
[https://en.wikipedia.org/wiki/General_Sherman_\(tree\)](https://en.wikipedia.org/wiki/General_Sherman_(tree))
https://en.wikipedia.org/wiki/Abel_dale_Tule
[https://en.wikipedia.org/wiki/Pando_\(tree\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Pando_(tree))
https://en.wikipedia.org/wiki/Old_Tjikko
[List of oldest trees: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_oldest_trees](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_oldest_trees)
 Databáze Gymnosperm: <http://www.conifers.org/cuta/mu13.gif>

Téma extrémních stromů bylo zpracováno částečně s použitím informací dle National Geographic "Extreme Trees", 2010.
 Informační tabule byla vytvořena 19. 3. 2018